

Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta
Historický ústav

Posudek oponentky bakalářské práce

Jméno autorky	Nela Polášková				
Název práce	Místa paměti a proměna krajiny ve výuce dějepisu: Reflexe česko-německého soužití.				
Studijní obor	7504T256 / Učitelství pro střední školy - dějepis				
Vedoucí práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	PhDr. Jan Květina, Ph. D.				
Oponent práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	PhDr. Irena Kapustová, Ph.D.				
Konzultant práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	XXX				
Rok obhajoby	2024				
Rozsah práce (počet stran vlastního textu + přílohy zvlášť): 64 + přílohy					
Obrazová příloha	ANO	Tabulky a grafy	ANO	Další přílohy	ANO

Odborná literatura: 43

Prameny: 3

Internetové zdroje: 5

Hodnocení cíle/ů práce

Téma bakalářské práce „Místa paměti a proměna krajiny ve výuce dějepisu: Reflexe česko-německého soužití“ je v podstatě obsaženo již v názvu práce. Jde o téma diskutované a stále i mezi odbornými historiky sporné. Zároveň je v současnosti také akcentováno nejen historiky, ale i odborníky z dalších vědních disciplín (např. historické geografie, politologie či psychologie). Ve výuce lze téma uchopit multiperspektivně a mezioborově.

V úvodu práce studentka nemá stanoven hlavní cíl práce ani případné cíle dílčí. Autorka pouze představila tzv. problémové otázky textu a očekávání, které mají pravděpodobně cíle nahradit, pokud se jí na ně podaří v průběhu tvorby práce nalézt odpověď (1. *Jak lze propojení tematiky rozporné historické kolektivní identity, tj. česko-německého konfliktu, didakticky účinněji propojovat s tématy a metodami výuky regionální historie?* 2. *Jakým způsobem je tematika tzv. českých Němců a jejich osudu, respektive česko-německého soužití ve výuce dějepisu reflektována prostřednictvím paměťových míst a regionálních dějin?*).

Výsledek očekávání, že „práce přinese validní a pro optimalizaci výuky relevantní poznatky o tom, jak se dějiny kolektivních identit a kulturních střetů v regionální dimenzi promítají do současnosti a jak mohou být využity ke vzdělávacím účelům“, lze jen těžko potvrdit bez plošnějšího ověření ve školní praxi. V jedné modelové hodině můžeme ověřit pouze funkčnost vytvořených didaktických materiálů.

Explicitní stanovení cílů se objevuje až v závěru práce a jsou formulovány následovně: *Cílem BP bylo zkoumat způsoby, jakými jsou, respektive mohou být, témata a metody související s místy kolektivní paměti a proměnami krajiny na Bruntálsku využívány ve výuce dějepisu k reflexi historického vztahu mezi českou a německou menšinou...*

Cílem aplikační části bylo seznámit žáky s regionálními dějinami Bruntálska a vyvinout, respektive aplikovat nové metodické materiály uplatnitelné ve výuce.

Dosažení cíle či cílů bakalářské práce na základě již konstatované disproporce mezi anotací práce, úvodem a závěrem není možné zcela jednoznačně posoudit.

Hodnocení obsahové stránky práce

<i>Užití zásadní odborné literatury a zdrojů</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Přiměřená odborná terminologie práce</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Vhodně zvolené metody</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Splnění deklarovaného cíle/cílů práce</i>	ano	s výhradami	ne

Hodnocení formálních kritérií práce

<i>Stylistická úroveň práce</i>	dobrá	s výhradami	špatná
<i>Pravopis a gramatika</i>	dobré	s výhradami	špatné
<i>Vhodná grafická úprava stránkování a textu</i>	dobrá	s výhradami	špatná
<i>Zpracování příloh</i>	dobré	s výhradami	špatné

Připomínky k obsahové a formální úrovni práce

Obsahově i formálně bakalářská práce v zásadě splňuje požadovaná kritéria na tento typ textu - připomínky uvedeny v posudku.

Otázky k obhajobě práce

1. Upřesněte komisi cíl/-e své práce a konkretizujte, které jste naplnila a které případně jen částečně nebo vůbec.
2. Uveďte další zásadní publikace z oblasti pedagogického výzkumu, které je vhodné při psaní absolventské práce využít.
3. Vysvětlíte, komu jsou určeny Vámi vytvořené „metodické listy“ a definujte rozdíl mezi PL a ML.
4. Na základě kterých konkrétních zjištění jste vytvářela materiály do výuky a které např. využity nebyly, ale mají zmíněný potenciál?

Stručné slovní hodnocení

Hodnocená bakalářská práce se zabývá stále diskutovaným historickým obdobím 20. století v rámci konkrétního regionu a má rozhodně v současné dějepisné výuce značný motivační potenciál.

Teoretická část se zabývá identitou, česko-německými vztahy a regionálními dějinami ve školní výuce. Druhá kapitola se soustředí na česko-německé vztahy v oblasti Bruntálska. Především v teoretické části bych autorce vytkla stylistické chyby a formulace nadlimitně obsáhlých souvětí (až šestiřádkových) vedoucích k možnému nepochopení podstaty. Jako další chci zdůraznit neadekvátní použití některých základních didaktických pojmů (PL, ML, DidL...)

Teoretická část vychází primárně z odborné literatury, internetových zdrojů, ale i z pramenů (opavský archiv, VÚA bruntálský muzejní archiv). Vše je pod čarou pečlivě citováno i doplňováno vysvětlivkami atd. Ve zmíněné části práce dokázala autorka akcentovat regionální specifika, příp. je zasadila do kontextu situace v zemi.

Ve třetí kapitole se N. Polášková věnuje vymezení fází výzkumného a tvůrčího postupu. Zde dochází k určitému chaosu v terminologii pedagogického výzkumu a rovněž v rámci pojmů oborové didaktiky. Uvedená kapitola má analytický, tvůrčí a aplikační fázi, přičemž výzkum je doložen komparační tabulkou (s. 41 – 44), vytvořenými tzv. metodickými listy (s. 45 – 58) a srovnávacími grafy. Pro výzkumnou a praktickou část autorka zvolila jako východisko pouze dvě práce uznávaných autorů pedagogického výzkumu (Chráska, Pelikán) a čtyři oborové didaktické publikace, což nepovažuji za dostatečné.

Ocenit chci především pracovní a časovou náročnost aplikovaného výzkumu a přehledné grafické shrnutí jeho výsledků, dále pak vytvořené metodické listy s následnou pilotáží.

Vzhledem k nejednotnosti otázek/hypotéz (?) v úvodu práce a sledovaných cílů v jejím závěru je poněkud problematické stanovit dosažení cíle/ů předložené BP. Po upřesnění pojmů, ujasnění cílů apod. má však posuzovaná práce potenciál solidního východiska pro další výzkum.

Hodnocení:

22. 7. 2023 Hradec Králové

.....
datum a místo

.....
podpis autora posudku